

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการสำรวจความคิดเห็นเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารงาน ผู้เชี่ยวชาญทางพิพิธภัณฑสถานศิลปะและนักวิชาการศิลปศึกษา เกี่ยวกับบทบาททางการศึกษาของพิพิธภัณฑสถานศิลปะในประเทศไทย” ซึ่งงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารงาน ผู้เชี่ยวชาญทางพิพิธภัณฑสถานศิลปะ และนักวิชาการศิลปศึกษา เกี่ยวกับบทบาททางการศึกษาของพิพิธภัณฑสถานศิลปะแห่งประเทศไทย จากข้อมูลที่ได้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ตามวิธีการที่ได้กำหนดไว้ในบทที่ 3 ซึ่งปรากฏผลวิจัยดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเรื่อง บทบาททางการศึกษาทางพิพิธภัณฑสถานศิลปะของผู้บริหารงาน ผู้เชี่ยวชาญทางพิพิธภัณฑสถานศิลปะ และนักวิชาการศิลปศึกษา ใน ด้านต่างๆดังนี้

- ก. หลักการของพิพิธภัณฑสถานศิลปะ
- ข. นโยบายทางการศึกษาของพิพิธภัณฑสถานศิลปะ
- ค. แผนปฏิบัติการของพิพิธภัณฑสถานศิลปะ
- ง. บทบาททางการศึกษาที่คาดหวังของพิพิธภัณฑสถานศิลปะ
 - (1) การให้ความรู้ทางสุนทรียศาสตร์และการชื่นชมงานศิลปะ
 - (2) การให้ความรู้ทางประวัติศาสตร์ศิลปะ
 - (3) การให้ความรู้เชิงสหวิทยาการและ มนุษยวิทยา
 - (4) การให้ความรู้เชิงสังคม

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำมาจัดอันดับและนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้สรุปรวบรวมจัดลำดับความคิดเห็น แจกแจงความถี่ และนำเสนอในรูปการอภิปรายเป็นความเรียง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
 ตารางที่ 2 ความถี่และค่าร้อยละ ตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1	เพศ		
	- ชาย _____	50	70.4
	- หญิง _____	21	29.6
2	อายุ		
	- 20 - 30 ปี _____	4	5.6
	- 31 - 40 ปี _____	39	54.6
	- 41 - 50 ปี _____	19	26.8
	- 51 - 60 ปี _____	9	12.7
3	ระดับการศึกษา		
	- อนุปริญญา หรือ เทียบเท่า _____	-	-
	- ปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า _____	9	12.7
	- สูงกว่าปริญญาตรี _____	59	83.1
	- อื่น ๆ _____	3	4.2
4	ลักษณะอาชีพที่ทำอยู่		
	- ศิลปิน _____	15	21.1
	- อาจารย์ศิลปะ _____	20	28.2
	- นักวิชาการศิลปศึกษา _____	12	16.9
	- งานที่เกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑ์ศิลปะ _____	22	31
	- อื่นๆ (โปรดระบุ) _____	2	2.8
5	ความเกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑ์ศิลปะ		
	- ผู้บริหาร _____	25	35.2
	- นักวิชาการศิลปะ _____	22	31
	- ศิลปิน _____	16	22.5
	- อื่นๆ (โปรดระบุ) _____	8	11.3

จากตารางที่ 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ ประชากรที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 70.4 และ เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 29.6

อายุ ประชากรที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุในช่วง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 54.9 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 41- 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.8 ในช่วงอายุ 51 - 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.7 และช่วงอายุ 20 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.6 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา ประชากรที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 83.1 คิดเป็นร้อยละ 83.1 ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 12.7 และในระดับ อื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 4.2

ลักษณะอาชีพที่ทำอยู่ ประชากรที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ทำงานที่เกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑสถานศิลปะ คิดเป็นร้อยละ 31 รองลงมาคือ อาชีพอาจารย์ศิลปะ คิดเป็นร้อยละ 16.9 และประกอบอาชีพอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 2.8

ความเกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑสถานศิลปะ ประชากรที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารพิพิธภัณฑสถานศิลปะ คิดเป็นร้อยละ 35.2 รองลงมาเป็นนักวิชาการศิลปะ คิดเป็นร้อยละ 31 และเป็นศิลปิน คิดเป็นร้อยละ 22.5 ส่วนความเกี่ยวข้องในด้านอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 11.3

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเรื่อง บทบาททางการศึกษาทาง พิพิธภัณฑศิลป์ของผู้บริหารงาน ผู้เชี่ยวชาญทางพิพิธภัณฑศิลป์ และนักวิชาการ ศิลปศึกษา ใน ด้านหลักการของพิพิธภัณฑศิลป์

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความคิดเห็นเรื่อง บทบาททางการ ศึกษาทางพิพิธภัณฑศิลป์ของผู้บริหารงาน ผู้เชี่ยวชาญทางพิพิธภัณฑศิลป์ และ นักวิชาการศิลปศึกษา ใน ด้านหลักการของพิพิธภัณฑศิลป์

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D	ความหมาย
1	ก. <u>หลักการของพิพิธภัณฑศิลป์</u> พิพิธภัณฑศิลป์ควรจัดสร้างความสนใจใน คุณค่างานศิลปะ นำไปสู่การค้นพบข้อมูล รายละเอียดในตำนานศิลปะ โดยผู้ชมค้นพบ และเข้าถึงข้อมูลนั้น	4.32	0.86	มาก
2	พิพิธภัณฑศิลป์ควรเป็นแหล่งให้ผู้เข้าศึกษา เกิดความรู้ ความคิด ความเพลิดเพลิน	4.48	0.73	มาก
3	พิพิธภัณฑศิลป์ต้องมีการวางแผนการจัดการ และจัดแสดงงานศิลปะที่ได้รับการเก็บสะสม รักษาเป็นอย่างดี	4.39	1.13	มาก
4	พิพิธภัณฑศิลป์ควรจัดแสดงงานศิลปะใน โอกาสพิเศษ พร้อมโครงการสอนให้ความรู้	4.35	1.03	มาก
	รวม	4.38	0.81	มาก

จากตารางที่ 3 เมื่อพิจารณาโดยรวมปรากฏว่า ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญทางพิพิธภัณฑ์ศิลปะ และนักวิชาการศิลปศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาททางการศึกษาของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ ในด้านหลักการของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่เห็นว่า ควรมีบทบาทมากที่สุด คือ ข้อ 2 พิพิธภัณฑ์ศิลปะควรเป็นแหล่งให้ผู้เข้าศึกษาเกิดความรู้ ความคิด ความเพลิดเพลิน ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมาคือ ข้อ 3 พิพิธภัณฑ์ศิลปะต้องมีการวางแผนการจัดการและจัดแสดงงานศิลปะที่ได้รับการเก็บสะสมรักษาเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.39$) ลำดับต่อมา คือ ข้อ 4 พิพิธภัณฑ์ศิลปะควรจัดแสดงงานศิลปะในโอกาสพิเศษพร้อมโครงการสอนให้ความรู้ ($\bar{X} = 4.35$) และลำดับท้ายคือ ข้อ 1 พิพิธภัณฑ์ศิลปะควรจัดสร้าง ความสนใจในคุณค่างานศิลปะ นำไปสู่การค้นพบข้อมูลรายละเอียดในตัวงานศิลปะ โดยผู้ชมค้นพบและเข้าถึงข้อมูลนั้น ($\bar{X} = 4.32$)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความคิดเห็นเรื่อง บทบาททางการศึกษาทางพิพิธภัณฑ์ศิลปะของผู้บริหารงาน ผู้เชี่ยวชาญทางพิพิธภัณฑ์ศิลปะ และนักวิชาการศิลปศึกษา ใน ด้านนโยบายทางการศึกษาของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D	ความหมาย
5	<u>ข. นโยบายทางการศึกษาของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ</u> พิพิธภัณฑ์ศิลปะควรมีบทบาทส่งเสริมคุณค่าทางสุนทรีย์ และสร้างพื้นฐานความรู้ทางศิลปะ	4.54	1.01	มากที่สุด
6	รู้หลักและวิธีการจัดเก็บสะสมงานศิลปะ	4.58	0.82	มากที่สุด
7	กำหนดสภาพ และแนวโน้มของผู้เข้าชม	3.77	1.14	มาก
8	มีความเข้าใจและสามารถกำหนดกรอบความคิดทางการศึกษา คือ ความคิดทางสุนทรีย์ ประวัติศาสตร์-ศิลปะ ความรู้เชิงสหวิทยาและความรู้เกี่ยวกับมนุษย์และสังคม	4.08	1.27	มาก
9	จัดเตรียมแหล่งทรัพยากรเพื่อเกื้อหนุนต่อการบริหารจัดการ	4.37	0.97	มาก
10	มีแผนพัฒนาเจ้าหน้าที่และคณะทำงาน			
	10.1 ให้มีความรู้ทางด้าน การดำเนินการ และจัดการศึกษา	4.37	0.99	มาก
	10.2 ให้มีความรู้และความเข้าใจทางด้านหลักการสื่อสารระหว่างพิพิธภัณฑ์, วัตถุที่จัดแสดงและกลุ่มผู้ชม	4.42	0.84	มาก
	รวม	4.30	0.81	มาก

จากตารางที่ 4 เมื่อพิจารณาโดยรวมปรากฏว่า ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญทางพิพิธภัณฑ์ศิลปะ และนักวิชาการศิลปศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาททางการศึกษาของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ ในด้านนโยบายของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่เห็นว่า ควรมีบทบาทมากที่สุด 2 ข้อ คือ ข้อ 6 รู้หลักและวิธีการจัดเก็บสะสมงานศิลปะ ($\bar{X} = 4.58$) และ ข้อ 5 พิพิธภัณฑ์ศิลปะควรมีบทบาทส่งเสริมคุณค่าทางสุนทรีย์ และสร้างพื้นฐานความรู้ทางศิลปะ ($\bar{X} = 4.54$) ลำดับต่อมาที่เห็นว่า ควรมีบทบาทมาก คือ การมีแผนพัฒนาเจ้าหน้าที่และคณะทำงาน ได้แก่ ข้อ 10.2 ให้มีความรู้และความเข้าใจทางด้านหลักการสื่อสารระหว่างพิพิธภัณฑ์, วัตถุประสงค์จัดแสดงและกลุ่มผู้ชม ($\bar{X} = 4.42$) ถัดมาได้แก่ ข้อ 10.1 ให้มีความรู้ทางด้าน การดำเนินการ และจัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.7$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับข้อ 9 จัดเตรียมแหล่งทรัพยากรเพื่อเกื้อหนุนต่อการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.37$) ลำดับถัดมา คือ ข้อ 8 มีความเข้าใจและสามารถกำหนดกรอบความคิดทางการศึกษา คือ ความคิดทางสุนทรีย์ ประวัติศาสตร์ศิลปะ ความรู้เชิงสหวิทยาและความรู้เกี่ยวกับมนุษย์และสังคม ($\bar{X} = 4.08$) และลำดับท้าย คือ ข้อ 7 กำหนดสภาพ และแนวโน้มของผู้เข้าชม ($\bar{X} = 3.77$)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความคิดเห็นเรื่อง บทบาททางการศึกษาทางพิพิธภัณฑ์ศิลปะของผู้บริหารงาน ผู้เชี่ยวชาญทางพิพิธภัณฑ์ศิลปะ และนักวิชาการศิลปศึกษา ใน ด้านแผนปฏิบัติการของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D	ความหมาย
	ค. แผนปฏิบัติการของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ			
11	การกำหนดระดับความสำคัญของวัตถุประสงค์	4.23	0.87	มาก
12	ศึกษาและวางแผนติดต่อแหล่งทรัพยากรเพื่อการสนับสนุนแผนงานทั้งแผนรวมและแผนเฉพาะโครงการ	4.27	0.81	มาก
13	กำหนดกลุ่มเป้าหมายทั้งแผนรวมและแผนเฉพาะกรณี	4.14	0.98	มาก
14	กำหนดเกณฑ์คุณภาพของงานพิพิธภัณฑ์ศิลปะเพื่อการศึกษา ให้มีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของการจัดแสดงทางศิลปะ, ข้อกฎหมาย, สภาพอาคารสถานที่, การเงิน และบุคลากร	4.42	0.94	มาก
15	กำหนดกำลังสนับสนุนเพื่อสอดคล้องกับเกณฑ์ คุณภาพ เช่น ผู้เชี่ยวชาญ, การคัดเลือกงานศิลปะ, หลักเทคนิคการจัดนิทรรศการ, กิจกรรมพิเศษเพื่อการศึกษา, แหล่งสนับสนุนอุปกรณ์, ธุรกิจพิพิธภัณฑ์	4.37	0.99	มาก
16	กำหนดขอบเขตเวลาที่เหมาะสม และ สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย	4.11	0.89	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D	ความหมาย
17	มีการจัดโครงการฝึกอบรมและจัดให้มีการบริการให้ความรู้เฉพาะกรณี	4.04	0.87	มาก
18	จัดระบบการประเมินผลทั้งภายในและภายนอก ได้แก่ การประเมินตนเองและผู้เกี่ยวข้อง	4.11	0.95	มาก
19	การแลกเปลี่ยนทางศิลปะและวัฒนธรรม ทั้งผลงานและบุคลากร	4.31	0.93	มาก
	รวม	4.22	0.73	มาก

จากตารางที่ 5 เมื่อพิจารณาโดยรวมปรากฏว่า ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญทางพิพิธภัณฑ์ศิลปะ และนักวิชาการศิลปศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาททางการศึกษาของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ ในด้านแผนปฏิบัติการของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่เห็นว่า ควรมีบทบาทมากที่สุด คือ ข้อ 14 กำหนดเกณฑ์คุณภาพของงานพิพิธภัณฑ์ศิลปะเพื่อการศึกษา ให้มีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของการจัดแสดงทางศิลปะ, ข้อกฎหมาย, สภาพอาคารสถานที่, การเงิน และบุคลากร ($\bar{X} = 4.42$) และ ในต่อมาตามลำดับ คือ ข้อ 15 กำหนดกำลังสนับสนุนเพื่อสอดคล้องกับเกณฑ์คุณภาพ เช่น ผู้เชี่ยวชาญ, การคัดเลือกงานศิลปะ, หลักเทคนิคการจัดนิทรรศการ, กิจกรรมพิเศษเพื่อการศึกษา, แหล่งสนับสนุนอุปถัมภ์, ทรัพยากรพิพิธภัณฑ์ ($\bar{X} = 4.37$) ข้อ 19 การแลกเปลี่ยนทางศิลปะและวัฒนธรรม ทั้งผลงานและบุคลากร ($\bar{X} = 4.31$) ข้อ 12 ศึกษาและวางแผนติดต่อแหล่งทรัพยากรเพื่อการสนับสนุนแผนงานทั้งแผนรวมและแผนเฉพาะโครงการ ($\bar{X} = 4.27$) ข้อ 11 การกำหนดระดับความสำคัญของวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.23$) ข้อ 13 กำหนดกลุ่มเป้าหมายทั้งแผนรวมและแผนเฉพาะกรณี ($\bar{X} = 4.14$) และ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันได้แก่ข้อ 16 กำหนดขอบเขตเวลาที่เหมาะสม และ สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.11$) และ ข้อ 18 จัดระบบการประเมินผลทั้งภายในและภายนอก ได้แก่ การ

ประเมินตนเองและผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.11$) และลำดับสุดท้ายคือ ข้อ 17 มีการจัดโครงการฝึกอบรม และจัดให้มีการบริการให้ความรู้เฉพาะกรณี ($\bar{X} = 4.04$)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความคิดเห็นเรื่อง บทบาททางการศึกษาทางพิพิธภัณฑ์ศิลปะของผู้บริหารงาน ผู้เชี่ยวชาญทางพิพิธภัณฑ์ศิลปะ และนักวิชาการศิลปศึกษาในด้านบทบาททางการศึกษาที่คาดหวังของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D	ความหมาย
20	<u>ง.บทบาททางการศึกษาที่คาดหวังของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ</u> การให้ความรู้ทางสุนทรียศาสตร์และการชื่นชมงานศิลปะ 20.1 ต้องสามารถช่วยยกระดับและสร้างความสุนทรีย์แก่ชีวิต ด้วยความรู้ความเข้าใจในคุณค่าและความงามทางศิลปะ	4.39	0.93	มาก
	20.2 ต้องจัดให้ความรู้ทางศิลปะแก่ผู้ชม เพื่อเป็นพื้นฐานในการปรับใช้ในวิถีชีวิตอย่างมีคุณค่า	4.28	1.06	มาก
	20.3 วางแผนการให้ความรู้ และเสริมความรู้ทางศิลปะนักเรียน-นักศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตร	4.11	1.05	มาก
21	การให้ความรู้ทางประวัติศาสตร์ศิลปะ 21.1 ควรให้ความรู้และความเข้าใจถึงคุณค่าและความสำคัญของศิลปะที่ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมและมนุษยชาติ	4.45	0.84	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D	ความหมาย
	21.2 ควรกระตุ้นให้เกิดความภาคภูมิใจในตัวศิลปินที่เป็นบรรพชนผู้สร้างสรรค์งานศิลปะ	4.37	0.91	มาก
	21.3 มีการจัดแสดงเรื่องราวความเป็นมาและให้ความรู้ความเข้าใจถึงพัฒนาการศิลปะ	4.25	1.04	มาก
	21.4 ให้ความรู้เชิงประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต สังคม สภาพแวดล้อม คติ-ความเชื่อ วัฒนธรรมประเพณีและอิทธิพลของลัทธิต่างๆโดยผ่านงานศิลปะ	4.52	0.88	มากที่สุด
	21.5 จัดให้ความรู้เชิงประเมินคุณค่างานศิลปะ เช่น คุณค่าทางประวัติศาสตร์ คุณค่าทางความงาม คุณค่าเชิงวัฒนธรรม คุณค่าทางเชื้อชาติ และคุณค่าทางปรัชญา	4.39	0.85	มาก
22	การให้ความรู้เชิงสหวิทยาการและ มนุษยวิทยา 22.1 เป็นแหล่งให้ความรู้เชิงสหวิทยา เป็นการใช้ข้อมูลความรู้หลายทาง เพื่อให้ความรู้เข้าใจคุณค่า และความสำคัญในงานศิลปะ เช่น ความรู้เชิงหลักการศิลปะผสมผสานกับความคิดของศิลปิน, ความรู้ทางประวัติศาสตร์ผสมผสานกับคติความเชื่อของศิลปิน, อิทธิพลรูปแบบศิลปะกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	4.27	0.98	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D	ความหมาย
	22.2 เป็นแหล่งให้ความรู้ทางความงามทางศิลปะที่แสดงออกถึงลักษณะท้องถิ่น รูปแบบการปกครองที่มีอิทธิพลต่อการแสดงออกและคุณค่าในงานศิลปะ, อิทธิพลเชิงพาณิชย์ต่อแนวคิดของศิลปิน	4.34	0.94	มาก
	22.3 เป็นแหล่งที่มีงานศิลปะที่มีคุณค่า ถือเป็นศูนย์กลางแหล่งการศึกษาอย่างผสมผสานความรู้ คุณค่าทางประวัติ - ศาสตร์ ความงามทางสุนทรีย์ และความชื่นชมงานศิลปะ	4.66	0.77	มากที่สุด
23	การให้ความรู้เชิงสังคม			
	23.1 ให้ความสำคัญและถือว่าประชาชนและสังคม คือศูนย์กลางที่จะต้องพัฒนามาตรฐานคุณภาพในวิถีชีวิตลักษณะประสานสัมพันธ์	4.28	0.91	มาก
	23.2 มีนโยบายที่จะปลูกฝังเรื่องเกี่ยวกับศิลปะ เข้าไปอยู่ร่วมในสังคม เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตบุคคล ชุมชน และสังคม	4.18	1.09	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D	ความหมาย
23.3	มีบทบาทที่ประสานกับโรงเรียนในชุมชน เพื่อความร่วมมือในการจัดการเรียน - การสอนที่เกี่ยวข้องกับศิลปะเพื่อพัฒนา ในตัวนักเรียนและสร้างพื้นฐานการศึกษา	4.21	1.13	มาก
	รวม	4.33	0.75	มาก

จากตารางที่ 6 เมื่อพิจารณาโดยรวมปรากฏว่า ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญทางพิพิธภัณฑศาสตร์ศิลปะ และนักวิชาการศิลปศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาททางการศึกษาของพิพิธภัณฑศาสตร์ศิลปะ ในด้านบทบาททางการศึกษาที่คาดหวังของพิพิธภัณฑศาสตร์ศิลปะ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) เมื่อพิจารณารายข้อ ตามหัวข้อทั้ง 4 พบว่า บทบาททางการศึกษาที่คาดหวังของพิพิธภัณฑศาสตร์ศิลปะ ในหัวข้อ การใช้ความรู้ทางสุนทรียศาสตร์และการชื่นชมงานศิลปะ นั้น ข้อที่ควรมีบทบาทมากเป็น ลำดับแรก คือ ข้อ 20.1 ต้องสามารถช่วยยกระดับและสร้างความสุนทรีย์แก่ชีวิต ด้วยความรู้ความ เข้าใจในคุณค่าและความงามทางศิลปะ ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมา คือ ข้อ 20.2 ต้องจัดให้ความรู้ทาง ศิลปะแก่ผู้ชม เพื่อเป็นพื้นฐานในการปรับใช้ในวิถีชีวิตอย่างมีคุณค่า ($\bar{X} = 4.28$) และลำดับสุดท้าย คือ ข้อ 20.3 วางแผนการให้ความรู้ และเสริมความรู้ทางศิลปะนักเรียนนักศึกษาที่สอดคล้องกับ หลักสูตร ($\bar{X} = 4.11$)

การให้ความรู้ทางประวัติศาสตร์ศิลป์ ข้อที่เห็นว่า ควรมีบทบาทมากที่สุด คือ ข้อ 21.4 ให้ความรู้เชิงประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต สังคม สภาพแวดล้อม คติความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณี และอิทธิพลของลัทธิต่างๆโดยผ่านงานศิลปะ ($\bar{X} = 4.52$) ลำดับต่อมา คือ ข้อ 21.1 ให้ความรู้และความเข้าใจถึงคุณค่าและความสำคัญของศิลปะที่ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมและ มนุษยชาติ ($\bar{X} = 4.45$) ข้อ 21.5 จัดให้ความรู้เชิงประเมินคุณค่างานศิลปะ เช่น คุณค่าทางประวัติศาสตร์ คุณค่าทางความงาม คุณค่าเชิงวัฒนธรรม คุณค่าทางเชื้อชาติ และคุณค่าทางปรัชญา

($\bar{X} = 4.39$) ข้อ 21.2 ควรกระตุ้นให้เกิดความภาคภูมิใจในตัวศิลปินที่เป็นบรรพชนผู้สร้างสรรคงานศิลปะ($\bar{X} = 4.37$) และลำดับสุดท้าย คือ ข้อ 21.3 มีการจัดแสดงเรื่องราวความเป็นมาและ ให้ความรู้ความเข้าใจถึงพัฒนาการศิลปะ ($\bar{X} = 4.25$)

การให้ความรู้เชิงสหวิทยาการและมานุษยวิทยา ข้อที่เห็นว่าควรมีบทบาทมากที่สุด คือ ข้อ 22.3 เป็นแหล่งที่มีงานศิลปะที่มีคุณค่า ถือเป็นศูนย์กลางแหล่งการศึกษาอย่างผสมผสานความรู้คุณค่าทางประวัติศาสตร์ ความงามทางสุนทรีย์ และความชื่นชมงานศิลปะ ($\bar{X} = 4.66$) รองลงมา คือ ข้อ 22.2 เป็นแหล่งให้ความรู้ทางความงามทางศิลปะที่แสดงออกถึงลักษณะท้องถิ่น รูปแบบการปกครองที่มีอิทธิพลต่อการแสดงออกและคุณค่าในงานศิลปะ, อิทธิพลเชิงพาณิชย์ต่อแนวคิดของศิลปิน ($\bar{X} = 4.34$) และข้อ 22.1 เป็นแหล่งให้ความรู้เชิงสหวิทยา เป็นการใช้ข้อมูลความรู้หลายทางเพื่อให้ความรู้ เข้าใจคุณค่า และความสำคัญในงานศิลปะ เช่น ความรู้เชิงหลักการศิลปะผสมผสานกับความคิดของศิลปิน, ความรู้ทางประวัติศาสตร์ผสมผสานกับคติความเชื่อของศิลปิน, อิทธิพลรูปแบบศิลปะกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.27$) ตามลำดับ

การให้ความรู้เชิงสังคม ข้อที่เห็นว่าควรมีบทบาทมากเป็นลำดับแรก คือ ข้อ 23.1 ให้ความสำคัญและถือว่าประชาชนและสังคม คือศูนย์กลางที่จะต้องพัฒนามาตรฐานคุณภาพในวิถีชีวิตลักษณะประสานสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.28$) รองลงมา คือ ข้อ 23.3 มีบทบาทที่ประสานกับโรงเรียนในชุมชน เพื่อความร่วมมือ ในการจัดการเรียนการสอน ที่เกี่ยวข้องกับศิลปะเพื่อพัฒนา ในตัวนักเรียนและสร้างพื้นฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.21$) และข้อ 23.2 มีนโยบายที่จะปลูกฝังเรื่องเกี่ยวกับศิลปะเข้าไปอยู่ร่วมในสังคม เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตบุคคล ชุมชน และสังคม ($\bar{X} = 4.18$) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความคิดเห็นเรื่องบทบาททางการศึกษาของพิพิธภัณฑ์ศิลปะของผู้บริหารงาน ผู้เชี่ยวชาญทางพิพิธภัณฑ์ศิลปะ และนักวิชาการศิลปศึกษา รวม 4 ด้าน ได้แก่ (ก) หลักการของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ, (ข) นโยบายทางการศึกษาของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ, (ค) แผนปฏิบัติการของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ และ (ง) บทบาททางการศึกษาที่คาดหวังของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D	ความหมาย
1	(ก) หลักการของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ	4.38	0.81	มาก
2	(ข) นโยบายทางการศึกษาของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ	4.30	0.81	มาก
3	(ค) แผนปฏิบัติการของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ	4.22	0.73	มาก
4	(ง) บทบาททางการศึกษาที่คาดหวังของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ	4.33	0.75	มาก
	รวม	4.30	0.68	มาก

จากตารางที่ 7 เมื่อพิจารณาโดยรวมปรากฏว่า ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญทางพิพิธภัณฑ์ศิลปะ และนักวิชาการศิลปศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาททางการศึกษาของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ ในทั้ง 4 ด้าน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$)

เมื่อพิจารณาตามด้านต่างๆทั้ง 4 ด้าน พบว่า ด้านที่เห็นว่า ควรมีบทบาทในระดับมากเป็นลำดับแรก คือ ด้าน (ก) หลักการของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ ($\bar{X} = 4.38$) ลำดับต่อมาคือ ด้าน (ง) บทบาททางการศึกษาที่คาดหวังของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ ($\bar{X} = 4.33$) ต่อมาคือ ด้าน (ข) นโยบายทางการศึกษาของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ ($\bar{X} = 4.30$) และลำดับสุดท้ายคือ ด้าน (ค) แผนปฏิบัติการของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ ($\bar{X} = 4.22$)

ตอนที่ 3 จากแบบสอบถามกับความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารงาน ผู้เชี่ยวชาญทางพิพิธภัณฑ์ศิลปะ และนักวิชาการศิลปศึกษา เกี่ยวกับบทบาททางการศึกษาทางพิพิธภัณฑ์ศิลปะในประเทศไทย ผู้วิจัยได้รวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะที่ได้ มาจัดเรียงลำดับตามความถี่และนำเสนอในรูปตารางดังนี้

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของบทบาททางการศึกษาทางพิพิธภัณฑ์ศิลปะในประเทศไทย

ลำดับที่	ข้อความ	ความถี่
	(ก) หลักการของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ	
1	พิพิธภัณฑ์ศิลปะ ขาดหลักการที่ชัดเจน ทำให้ไม่มีทิศทางในการดำเนินงาน	8
2	ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านพิพิธภัณฑ์ศิลปะในการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จ	8
3	ขาดการให้ความรู้ความเข้าใจทางด้านหลักการพิพิธภัณฑ์	4
4	หลักการที่มี ไม่สอดคล้องกับ วิถีความเป็นอยู่ และสัมพันธ์กับชุมชนที่แวดล้อม	4
5	ขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินการ	2
6	หลักการที่มีอยู่ยังไม่ให้ความสำคัญกับงานศิลปะที่มีลักษณะเฉพาะ	2
7	หลักการที่มีอยู่เดิมของพิพิธภัณฑ์ เป็นเสมือนที่รวมของเก่า ไม่มีชีวิตซึ่งไม่สอดคล้องกับรูปแบบของงานศิลปะในปัจจุบัน	1
8	ขาดการพัฒนาให้เป็นพิพิธภัณฑ์ศิลปะที่สมบูรณ์	1
	(ข) นโยบายทางการศึกษาของพิพิธภัณฑ์	
1	พิพิธภัณฑ์ศิลปะขาดการวางแผนและกำหนดนโยบายที่ชัดเจน	10
2	ขาดแรงจูงใจให้แก่บุคลากรที่เข้ามาทำงาน	4
3	ขาดการให้ความรู้แก่บุคลากรในการเข้าถึงนโยบายของพิพิธภัณฑ์	2
4	ผู้บริหารไม่มีความรู้ และไม่เข้าใจนโยบายด้านนี้	2

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	ความถี่
5	นโยบายการจัดกิจกรรมส่วนใหญ่ มักเป็นการอบรมศิลปะ ให้ลงมือปฏิบัติมากกว่า จะสอนให้ชื่นชมความงาม	2
6	ขาดการสนับสนุนและส่งเสริมทางด้านนโยบายจากรัฐบาล	2
7	ขาดการประสานงานกันระหว่างหน่วยงาน	2
8	ขาดความเข้าใจและการเรียนรู้ที่ถูกต้องในการจัดการให้เหมาะสมกับวิถีชีวิตและสภาพแวดล้อม	1
9	ไม่ได้นำนโยบายมาปฏิบัติจริง	1
10	ความต้องการของผู้เข้าชมและความต้องการของผู้ปฏิบัติงานไม่ตรงกัน	1
(ค) แผนปฏิบัติการของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ		
1	ขาดแผนปฏิบัติการในเชิงสร้างสรรค์ เป็นการแสดงผลงานมากกว่าจะเป็นการจัดเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ชม	7
2	แผนปฏิบัติการในปัจจุบัน ไม่มีการเผยแพร่สู่สาธารณชน ทำให้ไม่ทราบถึงการดำเนินงานของพิพิธภัณฑ์ว่ามีอะไรบ้าง	5
3	ขาดงบประมาณในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ	2
4	การดำเนินงานจัดแสดงงานศิลปะ มีความเฉพาะตัว เฉพาะกลุ่ม มากเกินไป	2
5	ขาดการวางแผนงานปฏิบัติการในเชิงกลยุทธ์ตามหลักการสากล	2
6	แผนปฏิบัติการขาดความชัดเจน และยังไม่เป็นรูปธรรม	2
7	แผนปฏิบัติงานยังไม่ดำเนินตามนโยบายที่กำหนด	1
8	ขาดผู้มีความรู้เชี่ยวชาญในการบริหาร จัดการ ด้านศิลปะ	1
9	ขาดการวิจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านนี้	1

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	ความถี่
(ง) บทบาททางการศึกษาที่คาดหวังของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ		
(1) ทางด้านการให้ความรู้ทางสุนทรียศาสตร์และการชื่นชมงานศิลปะ		
1	ขาดผู้ที่ความรู้ความสามารถ ที่จะให้ความรู้ทางสุนทรียศาสตร์และการชื่นชมงานศิลปะ	6
2	มีการให้ความรู้ทางด้านนี้น้อยและไม่สร้างสรรค์	6
3	จำนวนผู้ชมที่มีความเข้าใจศิลปะและตั้งใจไปชมงานศิลปะมีน้อย	3
4	ขาดการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ	2
5	ขาดการให้ข้อมูลและวางแผนการปรับปรุงการให้ความรู้ทางสุนทรียศาสตร์	1
6	ขาดความชัดเจนในการจัดแสดงเพื่อให้เห็นคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์	1
(4.2) ทางด้านการให้ความรู้ทางประวัติศาสตร์ศิลปะ		
1	ขาดผู้ที่ความรู้ความสามารถ ที่จะให้ความรู้ทางประวัติศาสตร์ศิลปะ	7
2	การให้ความรู้ทางประวัติศาสตร์ศิลปะน้อยไป	7
3	ขาดเอกสารหลักฐานทางประวัติศาสตร์ศิลปะ	3
4	ไม่มีระบบจัดเก็บข้อมูลทางประวัติศาสตร์ศิลปะ เนื่องจากผู้รับผิดชอบไม่มีความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และไม่ศรัทธาศิลปะ	1
5	ขาดผู้บริหารที่เห็นเห็นความสำคัญของประวัติศาสตร์ศิลปะ	1
6	ไม่มีการจัดให้ความรู้ทางด้านนี้ในหอศิลป์เอกชนโดยทั่วไป จัดขึ้นส่วนใหญ่ในสถาบันการศึกษา	1

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	ความถี่
	(4.3) ทางด้านการให้ความรู้เชิงสหวิทยาการและมนุษยวิทยา	
1	ขาดผู้ที่ความรู้ความสามารถ ที่จะให้ความรู้เชิงสหวิทยาการและมนุษยวิทยา	5
2	ขาดผู้ที่ความรู้ความสามารถ ที่จะดำเนินการด้านนี้	3
3	มีการให้ความรู้เฉพาะบางเรื่อง หรือเฉพาะบางแห่ง ของการจัดแสดง ไม่ได้เป็นแนวทางโดยรวม	3
4	ขาดมิติที่หลากหลายของวิทยาการ	2
5	สถานที่และการนำเสนอขาดความน่าสนใจ ไม่ดึงดูดความสนใจ	2
6	สถาบันการศึกษา และสังคมยังไม่เห็นความสำคัญของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ	1
	(4.4) ทางด้านการให้ความรู้เชิงสังคม	
1	ขาดผู้ที่ความรู้ความสามารถ ที่จะให้ความรู้เชิงสังคม และบุคลากรมีจำนวนน้อย	6
2	มีการให้ความรู้เฉพาะบางเรื่อง หรือเฉพาะบางแห่ง ของการจัดแสดง ไม่ได้เป็นแนวทางโดยรวม	3
3	ขาดการให้ความรู้ทางศิลปะแก่สังคม สังคมจึงไม่เห็นความสำคัญและขาดความเข้าใจเรื่องศิลปะมีการนำเอาศิลปะไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม	2
4	ขาดผู้มีวิสัยทัศน์ที่จะดำเนินการด้านนี้	1
5	บทบาทการประสานกันกับโรงเรียน เพื่อให้ความรู้ด้านศิลปะยังมีน้อย	1

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของบทบาททางการศึกษาทางพิพิธภัณฑ์ศิลปะในประเทศไทย

ลำดับที่	ข้อความ	ความถี่
	(ก) หลักการของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ	
1	ผู้บริหารควรมีหลักการที่ชัดเจน เช่น เพื่อการอนุรักษ์, เพื่อการให้การศึกษา, เพื่อการวิเคราะห์วิจัย	5
2	ควรนำเสนอผลงานที่ใกล้ตัวประชาชน หรือเกี่ยวข้องกับวิถีความเป็นอยู่ของประชาชนมากขึ้น	3
3	ปรับปรุงโครงสร้างการบริหาร และ โครงสร้างการดำเนินการ	2
4	ควรทำให้พิพิธภัณฑ์เป็นแหล่งรวมความมีชีวิต แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงกับผู้ดูให้มากที่สุด	2
5	ควรเปิดให้มีการร่วมดำเนินงาน ระหว่างรัฐและเอกชน สรรหาผู้เหมาะสมมาดำเนินการ และมีการวางหลักการเป็นกรอบของส่วนรวม	1
6	มีการจัดกิจกรรมที่แตกต่างไปจากการจัดแสดง หรือ การอภิปราย	1
7	ควรมีการจัดการเรียนการสอนสาขาทางด้านพิพิธภัณฑ์ ในระดับปริญญาโท เป็นทางเลือกในการสรรหาผู้ดำเนินงาน	1
8	ควรแบ่งประเภทของงานศิลปะ ที่นำมาแสดง และให้ความรู้อย่างชัดเจน	1
9	เพิ่มแรงจูงใจและ ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้	1
10	ควรมีการสัมมนาผู้บริหารพิพิธภัณฑ์ศิลปะ	1
11	เน้นการให้การศึกษาทางด้านนี้ในทุกระดับ	1
12	ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับด้านนี้	1
	(ข) นโยบายทางการศึกษาของพิพิธภัณฑ์	
1	รัฐบาลควรมีแผนงานปฏิบัติที่ชัดเจนและมีการส่งเสริมด้านงบประมาณ	5
2	ควรมีนโยบายทางการศึกษา เพื่อให้ศิลปะหรือนักวิชาการ-วิชาชีพ ด้านศิลปะ ให้เข้าใจตรงกัน จะทำให้งานด้านพิพิธภัณฑ์ไปได้ตรงทิศทาง	2

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	ความถี่
3	ควรมีการเผยแพร่ผ่านสื่อ ใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ	2
4	นโยบายของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ ต้องให้สิทธิ์ที่เสมอภาค ต่อ ผู้ชม	2
5	ควรสำรวจว่าสังคมมีปัญหาอะไร และ จะใช้ศิลปะที่มีอยู่มากมาย ใน พิพิธภัณฑ์แก้ปัญหาด้านจิตใจ หรือ ความตึงเครียดของคนในสังคม	1
6	ควรมีการระดมความคิดใหม่ เพื่อสร้างกรอบนโยบายใหม่	1
7	ควรมีนโยบายด้านการศึกษาด้านอื่นๆ เช่น เสริมสร้างทัศนคติและรสนิยมทางศิลปะ	1
8	จัดวางรูปแบบ,วางระบบงาน และมีการดูแลที่ถูกต้อง โดยใช้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ที่ครอบคลุมทั้งด้านประวัติศาสตร์,ศิลปะ และการบริหาร	1
9	กำหนดนโยบายทางการศึกษาในหลักสูตรประกอบการสอนทางด้านพิพิธภัณฑ์	1
10	ทำงานวิจัยด้านนี้เพิ่มเติม	1
	(ค) แผนปฏิบัติการของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ	
1	ศึกษาแผนปฏิบัติการและเริ่มกำหนดแนวทางที่เป็นรูปธรรมให้มากขึ้น	5
2	ใช้สื่อในการเผยแพร่ และ จัดกิจกรรมใหม่ๆให้มากขึ้น	3
3	ต้องมีแผนปฏิบัติการที่เป็นประจำ และเชิงสร้างสรรค์ในโอกาสต่างๆ	3
4	พิพิธภัณฑ์แต่ละแห่งควรมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว, มีรูปแบบเฉพาะทางโดยมีแนวความคิดในการจัดที่แตกต่าง	2
5	ควรมีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์ศิลปะ ที่ต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อให้ประชาชนสนใจศึกษางานศิลปะให้มากขึ้น และเกิดการติดตามข่าวสาร เกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์ศิลปะอยู่เสมอ	2
6	รัฐบาลต้องเข้ามาให้ความเอาใจใส่และสนับสนุนให้มีความสำคัญ	2
7	ควรมีการจัดสัมมนา ถึงหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ	1
8	สร้างบุคลากรด้านการจัดการ และกำหนดแผนการปฏิบัติการที่ชัดเจน	1

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	ความถี่
10	จัดทำตารางแผนปฏิบัติการประจำปีและเผยแพร่สู่ประชาชน	1
11	ประสานงานกับโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิทางศิลปะ และศิลปินให้มีการพานักเรียนมาชมงานศิลปะ พร้อมทั้งอธิบายให้ความรู้ ความเพลิดเพลินอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี	1
12	จัดทำงานวิจัย	1
(ง) บทบาททางการศึกษาที่คาดหวังของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ		
(1) ทางด้านการให้ความรู้ทางสุนทรียศาสตร์และการชื่นชมงานศิลปะ		
1	ให้ความรู้ทางผลงาน แนวความคิด และคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ให้มากขึ้น	6
2	ภาครัฐบาลและภาคเอกชนควรเข้ามาให้การสนับสนุน ร่วมกัน ตัดตั้งผลงานศิลปะออกสู่สาธารณะ และผลงานนั้นได้รับการคัดสรรจากคณะบุคคลที่มีคุณวุฒิทางศิลปะ จะเป็นการช่วยนำศิลปะออกมาสู่สายตาคนทั่วไปได้มากขึ้น เป็นการกระตุ้นให้สังคมประชาชนเกิดการสนใจ	5
3	ต้องมีผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้ทางสุนทรียศาสตร์และการชื่นชมงานศิลปะ	4
4	การให้ความรู้ทางสุนทรียศาสตร์ควรชี้แนะทางการนำไปใช้ เพื่อจรรโลงใจในชีวิตประจำวันด้วย	3
5	ปรับปรุงโครงสร้างในระดับนโยบาย เพื่อส่งผลต่อผู้ปฏิบัติการ	2
6	ควรแนะนำวิธีการดูงานศิลปะ ที่จะสามารถชื่นชมความงามได้เต็มที่	2
7	จัดการฝึกอบรมบุคลากร ที่ปฏิบัติงานในพิพิธภัณฑ์ศิลปะ	2
8	ต้องมีศิลปะที่จัดแสดงทุกยุคสมัย และสื่อเผยแพร่ทุกรูปแบบ	1
9	จัดหางบประมาณในการจัดทำสื่อชนิดต่างๆโดยผู้ที่มีความรู้	1

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	ความถี่
	(2) ทางด้านการให้ความรู้ทางประวัติศาสตร์ศิลปะ	
1	ต้องมีผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้ทางประวัติศาสตร์ศิลปะ	3
2	ควรมีการเผยแพร่ความรู้ทางประวัติศาสตร์ศิลปะผ่านทางสื่อสิ่งพิมพ์ และทางสื่อมวลชน	3
3	ควรแสดงให้เห็นที่มา ที่ไป ของงานศิลปะ ที่นำมาเสนอในแต่ละครั้ง เพื่อกระตุ้นให้เกิดการซึ่บซับคุณค่าทางศิลปะให้มากขึ้น	3
4	มีการนำเอาเทคโนโลยี มาช่วยในการนำเสนองานศิลปะเพื่อให้ความรู้ทางประวัติศาสตร์ศิลปะ เช่น ซีดี, โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	2
5	ควรมีการสัมมนาเรื่องนี้เพื่อให้เห็นทิศทางที่ชัดเจน	2
6	ปรับปรุงโครงสร้างในระดับนโยบาย จะทำให้ได้ผู้เหมาะสมมาดำเนินการ	2
7	พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ทางด้านนี้	1
	(3) ทางด้านการให้ความรู้เชิงสหวิทยาการและมนุษยวิทยา	
1	พัฒนาวิทยาการด้านนี้ ในทุกๆด้าน	4
2	ควรเชื่อมโยงประโยชน์ทางศิลปะ เข้ากับการดำรงชีวิตของคน ทำให้ศิลปะเป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง และช่วยให้ศาสตร์อื่นๆพัฒนาอย่างสมบูรณ์	3
3	จัดทำเอกสารและมีไกด์ผู้นำชม	1
4	ควรมีการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆมาช่วย เช่น คอมพิวเตอร์ให้ข้อมูลต่างๆ	1
5	พิพิธภัณฑ์ศิลปะควรก้าวทันโลกและการเปลี่ยนแปลงของสังคม แต่ ไม่ลืมนิติของภูมิปัญญาท้องถิ่น	1
6	โรงเรียนควรปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อศิลปะให้กับเด็กๆ	1
7	ควรเพิ่มเติมและสอดแทรกความรู้ทางด้านนี้ไปในทุกส่วนที่จัดแสดง	1
8	ปรับปรุงโครงสร้างในระดับนโยบายและดำเนินงาน	1

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	ความถี่
	(4) ทางด้านการให้ความรู้เชิงสังคม	
1	ต้องมีผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้เชิงสังคม	3
2	พิพิธภัณฑ์ศิลปะชี้ให้เห็นคุณค่าของศิลปะว่าสามารถช่วยพัฒนาสังคมและคนในสังคมได้ หากนำมาใช้อย่างถูกต้อง และสอดคล้องกับวิถีสังคม	3
3	ควรจัดกิจกรรมที่น่าสนใจและดึงดูดใจ ผู้เข้าชม โดยการใช้ภาพเรื่องราวและปรับข้อมูลให้เข้าใจง่ายขึ้น	2
4	ปรับปรุงโครงสร้างในระดับนโยบาย	1
5	ควรเพิ่มเติมและสอดแทรกความรู้ทางด้านนี้ไปในทุกส่วนที่จัดแสดง	1
6	พัฒนาบุคลากรให้สามารถให้ความรู้ทางด้านนี้ได้	1

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นอื่นๆ เกี่ยวกับบทบาททางการศึกษาทางพิพิธภัณฑ์ศิลปะในประเทศไทย

ลำดับที่	ข้อความ	ความถี่
1	พิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัยของไทยที่สมบูรณ์ยังไม่มี และควรจะมีเป็นอย่างยิ่ง	2
2	พิพิธภัณฑ์ศิลปะควรมีการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มผู้ชมวัยเด็กและวัยรุ่นในด้านความสนใจในการเข้าชมงานจัดแสดงนิทรรศการศิลปะ เนื่องจากในปัจจุบันจำนวนผู้เข้าชมกลุ่มนี้ยังมีเป็นจำนวนน้อย	2
3	พิพิธภัณฑ์ศิลปะในปัจจุบัน ยังมีการจัดการและสภาพที่ต่ำกว่ามาตรฐานทั้งในด้านบุคลากร, งบประมาณ, การจัดการ และกิจกรรม	2
4	หลักการ, นโยบาย, แผนปฏิบัติการ และ บทบาทของพิพิธภัณฑ์ศิลปะเป็นที่ทราบกันดีในวงวิชาการ แต่รัฐบาลยังไม่ให้ความสำคัญของพิพิธภัณฑ์ศิลปะมากเท่าที่ควร การจัดสรรงบประมาณและการให้การศึกษาด้านนี้จึงยังมีปัญหา ไม่สามารถสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้มีความสามารถที่จะเข้ามาปฏิบัติงานได้	2
5	ควรมีการจัดส่งบุคลากรไปศึกษาดูงานให้มากขึ้น เพื่อจะได้มีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ให้ดียิ่งขึ้น	2
6	พิพิธภัณฑ์ศิลปะต้องมีความหลากหลายในทางรูปแบบและมีการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการดำเนินงานและจัดแสดง	1
7	ควรมีการจัดตั้งหน่วยงานกลางของพิพิธภัณฑ์ศิลปะและหอศิลป์ เพื่อสามารถกำหนดแนวนโยบายรวม ที่เป็นหลักการกลางได้	1
8	ควรมีการปลูกฝังให้คนไทยมีค่านิยมที่ดีต่อศิลปะ นำเสนอความรู้ในพิพิธภัณฑ์ศิลปะให้ดูมีคุณค่า จะทำให้ประชาชนรักและช่วยกันรักษางานศิลปะและ พิพิธภัณฑ์ศิลปะ	1
9	พิพิธภัณฑ์ศิลปะควรเป็นหน่วยงานอิสระ มีคณะกรรมการควบคุม ใช้อำนาจเข้ามามีการจัดการบริหาร จัดหาทุนสมทบสนับสนุนงบประมาณ	1

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	ความถี่
10	พิพิธภัณฑ์ศิลปะ ควรอยู่ในที่ตั้งที่สะดวกในการเข้าชม	1
11	ปัญหาหลักของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ คือ การคัดเลือกผู้บริหาร และบุคลากรที่มาจากสาขาอื่น หากแก้ปัญหานี้ได้ จะแก้ไขปัญหาคืออื่น ๆ ได้ จะทำให้การพัฒนาของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ เป็นไปได้ดียิ่งขึ้น	1
12	ควรมีการแก้ไขวิธีการเรียนการสอนทางด้านศิลปะตลอดจน ครูผู้สอนศิลปะ ให้มีความตื่นตัวและสนใจในการเข้าไปชมงานศิลปะในพิพิธภัณฑ์ศิลปะ ให้มากขึ้น ในตั้งแต่ระดับประถมศึกษาขึ้นไป	1
13	พิพิธภัณฑ์ศิลปะ ที่มีอยู่ในปัจจุบันยังมีเป็นจำนวนน้อย และมีการจัดการที่ไม่เหมาะสมในหลายเรื่อง เช่น การคัดเลือกตัวศิลปิน, การกระจายความรู้ด้านศิลปะ รวมถึงข้อมูลข่าวสารในการแสดงผลงานศิลปะ จะจำกัดเป็นการเฉพาะกลุ่ม	1
14	ควรมีการจัดนิทรรศการกลางแจ้งในระดับนานาชาติและระดับชาติเป็นประจำ	1
15	ส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์วิจัยเกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์ศิลปะ ให้มากขึ้น	1
16	การศึกษาศิลปะในสังคมไทยยังอยู่เฉพาะกลุ่มที่สนใจจริงๆ เท่านั้น ถ้าหากทำให้คนกลุ่มอื่นนอกเหนือจากศิลปะ หันมาชื่นชมและนำศิลปะมาพัฒนาตน ในการดำรงชีวิตในทางที่ถูกต้องได้ โดยผ่านทางพิพิธภัณฑ์ศิลปะ น่าจะกล่าวได้ว่า พิพิธภัณฑ์ศิลปะ ได้ทำหน้าที่ให้คุณประโยชน์แก่สังคมอย่างแท้จริง	1